

◆ ปี ๒๕๔๐

▶ มี พ.ร.บ. มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเพิ่มโทษผู้จัดหาและประกอบการ และให้ความช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์

▶ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศในมาตรา ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๔ คู่สมรสชาย หญิง รวมทั้งเด็กจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ

◆ ปี ๒๕๔๑

▶ มี พ.ร.บ. คู่สมรสแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนดบทลงโทษการลวนลามทางเพศในที่ทำงาน

◆ ปี ๒๕๔๒

▶ มี พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

▶ มี พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคุ้มครองเด็กที่เป็นเหยื่อของการกระทำผิดหรือต้องเป็นพยานในคดีความผิดอาญาในการให้ข้อเท็จจริงหรือให้ปากคำ

◆ ปี ๒๕๔๔

▶ ครม. เห็นชอบ การจัดตั้งกลไกส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายระดับหน่วยงาน

◆ ปี ๒๕๔๔

▶ พ.ร.บ. ช้อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยผู้หญิงที่สมรสแล้วสามารถเลือกใช้นามสกุลเดิมของตน หรือ คู่สมรสได้

◆ ปี ๒๕๕๐

▶ มี พ.ร.บ. คู่สมรสผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

▶ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่องการหมั้นให้หญิงชายเท่าเทียมกันในการเรียกค่าทดแทน และการให้หญิงชายใช้เหตุฟ้องหย่าเดียวกันได้

▶ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๖ และ ๒๕๗ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิผู้หญิงต้องโทษที่ตั้งท้อง ให้มีโอกาสในการเลี้ยงดูบุตร

▶ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๖ และ ๒๓๗ เรื่องความผิดเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา ที่กำหนดค่าจำกัดความการข่มขืนชัดเจนครอบคลุมไม่เฉพาะการข่มขืนด้วยอวัยวะเพศอย่างเดียว รวมทั้งให้การแก้กฎหมายไม่ทำให้สามีข่มขืนภรรยาได้

▶ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่องการให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของรัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม นับว่าเป็นการให้โอกาสแก่ข้าราชการหญิงให้สามารถลาไปปฏิบัติธรรมได้เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน ซึ่งแต่เดิมอนุญาตให้แต่เฉพาะข้าราชการชายลาвахได้ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา นับว่าเป็นการสร้างโอกาสความเสมอภาคระหว่างหญิงชายอีกประเด็นหนึ่ง

◆ ปี ๒๕๕๑

▶ มี พ.ร.บ. คำนำนามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยหญิงที่สมรสหรือหย่าจากการสมรสแล้วสามารถเลือกใช้ “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความประสงค์

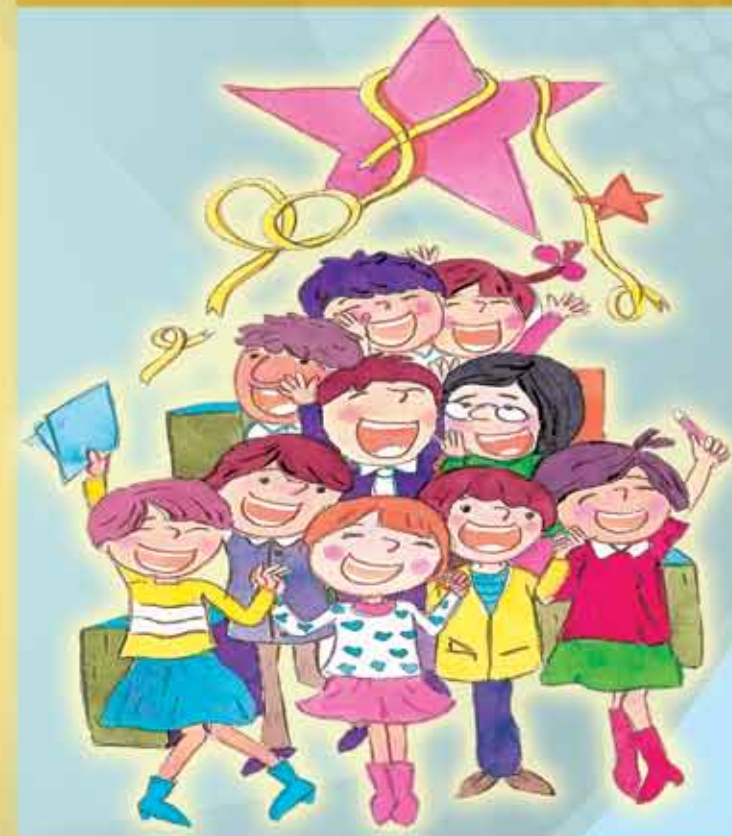
▶ มี พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยได้มีความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนของสตรี เพื่อให้บรรลุถึงความเสมอภาคอย่างเต็มที่ โดยมีให้เกิดความเหลื่อมล้ำสิทธิทางเพศในสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการใช้ การควบคุมทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

สำนักส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย
สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒๕๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ : ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๖๓ - ๖๗, โทรสาร : ๐ ๒๓๐๖ ๘๗๕๓

สิทธิมนุษยชนสตรี...

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
Website : [http:// www.women-family.go.th](http://www.women-family.go.th)
Website : [http:// www.gender.go.th](http://www.gender.go.th)

ความหมายของสิทธิมนุษยชนสตรี

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในแง่ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา และสถานภาพทางกาย และสุขภาพ รวมทั้งความเชื่อทางการเมือง หรือความเชื่ออื่นๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐานทางสังคม สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายทอดหรือโอนให้แก่ผู้อื่นได้ (ชะวัชชัย ภาคินธู. กระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติการสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘)

ดังนั้น สิทธิมนุษยชนสตรี หมายถึง สิทธิในร่างกาย สิทธิในความเป็นบุคคล และสิทธิที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเอง โดยความเท่าเทียมกันและไม่คำนึงถึงความแตกต่างในทุกๆ ด้าน

ความสำคัญของสิทธิมนุษยชนสตรี

สตรีจำนวนมากยังต้องเผชิญกับอุปสรรคในการจะได้รับสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น สาเหตุเพราะปัจจัยต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา เผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม ศาสนา ความพิการ หรือชนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม หรือเพราะความเป็นชนพื้นเมือง ผู้อพยพ ซึ่งรวมถึงคนงานสตรีหรือพยพ สตรีพลัดถิ่น หรือผู้ลี้ภัย สตรีเหล่านี้ยังอาจเสียเปรียบและถูกเบียด ถูกกีดกันออกไป เนื่องจากการขาดความรู้ และการรับรู้ถึงสิทธิมนุษยชนของตน หรือจากอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลและกลไกการช่วยเหลือในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเกิดขึ้น

สถานการณ์ในประเทศไทย

สังคมไทยยังพบเห็นการละเมิดสิทธิสตรีอยู่เป็นประจำ แต่บางครั้งประชาชนยังไม่รู้สึกว่าเป็นการละเมิดสิทธิสตรี เพราะสาเหตุจากการถูกปลุกฝัง อบรม สั่งสอน หรือการตั้งเป็นกติกาของสังคมจนกลายเป็นเจตคติของสังคม ประกอบกับสตรีไทยผู้หญิงยังมีความรู้ในด้านกฎหมายน้อย สังคม

ไทยจึงมักไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วยความเคยชิน ที่เคยได้พบเจอบ่อย ๆ จึงไม่คิดต่อสู้หรือเรียกร้องสิทธิของตน หรือไม่รู้สึกว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิ ทั้งนี้เพราะค่านิยมในสังคมไทย ที่ครอบงำให้ผู้หญิงอยู่ภายใต้อำนาจเป็นมาอย่างต่อเนื่อง ผู้หญิงไทยยังคงประสบปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิหลายด้าน เช่น ในเรื่องของความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ความรุนแรงในครอบครัว แรงงานหญิงที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าของกิจการ หรือผู้ว่าจ้าง โดยเฉพาะแรงงานหญิงต่างด้าว และกฎหมายหรือระเบียบบางอย่างที่จำกัดสิทธิของผู้หญิง

ความก้าวหน้าสิทธิมนุษยชนสตรี

จากการที่ประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ประเทศไทยได้มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณี โดยปรับปรุงกฎหมาย ทั้งกฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎระเบียบต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญคุ้มครองรับรองสิทธิ และสร้างหลักประกัน รวมถึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจะต้องส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน โดยกำหนดให้มีมาตรการและกระบวนการต่างๆ เพื่อขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โดยบรรจุไว้ในมาตราต่าง ๆ ได้แก่ มาตรา ๓๐, ๓๒, ๔๐, ๕๒, ๘๐, ๘๑ และมาตรา ๘๔

นอกจากนี้ยังได้มีการแก้ไขกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้การคุ้มครองแก่ผู้หญิง ได้แก่

◆ ปี ๒๕๓๓

▲ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ข้อ ๑๑ เรื่องผู้หญิงมีสิทธิและโอกาสในการจ้างงานชนิดเดียวกับชายได้ และข้อ ๑๕ เรื่องหญิงชายเสมอภาคกันในการทำนิติกรรมสัญญา

◆ ปี ๒๕๓๔

▲ ครม. มีมติให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับที่มีการห้ามสตรีดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อส่งเสริมสถานภาพสตรีในการดำรงตำแหน่งทางราชการได้เท่าเทียมกับชาย

◆ ปี ๒๕๓๕

▲ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๙ เรื่องรับรองสัญญาติบุตรจากชายต่างด้าวที่เกิดจากแม่คนไทย

▲ มี พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยผู้ที่มีบิดาหรือมารดาเป็นไทยสามารถถือสัญชาติไทยได้

◆ ปี ๒๕๓๖

▲ ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงานในประเด็นสิทธิการลาคลอดของลูกจ้างหญิงซึ่งลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินจากนายจ้าง ๔๕ วัน และได้รับเงินจากประกันสังคม ๔๕ วัน

◆ ปี ๒๕๓๘

▲ ครม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๘ เรื่องผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง และการรับตำแหน่งราชการ และข้อ ๑๐ เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา

▲ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๓๘ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๓๘ โดยหญิงชายมีความเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการของบุตร ซึ่งได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาของบุตร

◆ ปี ๒๕๓๙

▲ มติ ครม. เห็นชอบให้ยกเลิกระบบโควตาในการรับเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา

▲ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ลงโทษผู้ให้บริการจัดหาสถานที่ประกอบการ และไม่ลงโทษหญิงที่ถูกล่อลวง

▲ ระเบียบการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินเดือน